

Psikolojik Sağlık ve Güvenlik Standartları (ISO:45001 ve ISO:45003)

İçindekiler

- 1 [Tarihçe](#)
- 2 [Uluslararası Standartlar Teşkilatı \(ISO\)](#)
- 3 [ISO 45001:2018](#)
- 4 [ISO 45003:2021](#)
- 5 [Psikososyal Risklerin Etki ve Sonuçları](#)
- 6 [Referanslar](#)

Tarihçe

Türkiye'de standardizasyon çalışmaları 1930 yılında 1705 sayılı Kanun ve müteakip 3018 sayılı Kanun ve Türk ihraç ürünlerinin kontrolüne ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı Yönetmeliėi'nin yayımlanarak uygulamaya konulmasıyla başlamıştır.

İlk başta, tarımsal ve endüstriyel standartlar hazırlamak için iki departman kurulmuştur. Ancak, koordinasyonu sağlamak için daha sonra amaca hizmet edecek ayrı bir kurum kurulmasının gerekli olduğu anlaşılmıştır.

1951 yılında Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı, Türkiye Ticaret Odaları Birliėi, Sanayi Odaları ve Borsalar Birliėi ile ortaklaşa, yerel sanayinin ve dünya ticaret hareketinin hızlı gelişimini desteklemek için standardizasyonun mutlak gerekliliğini dikkate aldı. Birliėe bağlı özerk bir enstitü olarak 7 Ekim 1954 tarihinde Türk Standartları Enstitüsü (TSE) kurulmuştur. 22 Kasım 1960 tarihinde 132 sayılı Teřkilat Kanunu ile TSE, Medeni Kanun hükümlerine göre idare edilen tüzel kişilik statüsünü kazanmıştır.

Uluslararası Standartlar Teşkilatı (ISO)

ISO, 167 ulusal standart kuruluşuna üye olan bağımsız, hükümet dışı bir uluslararası kuruluştur.

Aralarında Türk Standartları Enstitüsü'nün de bulunduğu üyeleri aracılığıyla, bilgileri paylaşmak ve yenilikçiliği destekleyen ve küresel zorluklara çözümler sunan gönüllü, fikir birliğine dayalı, pazarla ilgili Uluslararası Standartlar geliştirmek için uzmanları bir araya getirir.

ISO, uzmanlar tarafından onaylanan uluslararası standartlar geliştirir ve yayınlar.

ISO 45001:2018

ISO 45001:2018, bir iş sağlığı ve güvenliği (İSG) yönetim sistemi için gereksinimleri belirtir ve kuruluşların işle ilgili yaralanma ve hastalıkları önleyerek ve proaktif olarak iyileştirerek güvenli ve sağlıklı işyerleri sağlamaları için rehberlik eder.

İş sağlığı ve güvenliğini iyileştirmek, tehlikeleri ortadan kaldırmak ve İSG risklerini (sistem eksiklikleri dahil olmak üzere) en aza indirmek, İSG uygulamalarının avantajlarından yararlanmak ve İSG yönetimini ele almak için bir İSG yönetim sistemi kurmak, uygulamak ve sürdürmek isteyen tüm kuruluşlar için geçerlidir.

ISO 45001:2018, bir kuruluşun İSG yönetim sisteminin amaçlanan sonuçlarına ulaşmasına yardımcı olur. Kuruluşun İSG politikasıyla tutarlı olarak, bir İSG yönetim sisteminin amaçlanan sonuçları şunları içerir:

- a) İSG performansının sürekli iyileştirilmesi;**
- b) Yasal ve diğer gerekliliklerin yerine getirilmesi;**
- c) İSG hedeflerine ulaşılması**

Büyüklüğü, türü ve faaliyetleri ne olursa olsun tüm kuruluşlar için geçerli olan ISO 45001 standartları, kuruluşun faaliyet gösterdiği bağlam, çalışanlarının ve diğer ilgili tarafların ihtiyaç ve beklentileri gibi faktörleri dikkate alarak, kuruluşun kontrolü altındaki İSG risklerine uygulanabilir.

ISO 45001:2018, bir kuruluşun İSG yönetim sistemi aracılığıyla sağlık ve güvenliğin işçi sağlığı/esenliği gibi diğer yönlerini entegre etmesine olanak tanır.

ISO 45003:2021

İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetimi - İşyerinde Psikolojik Sağlık ve Güvenlik

ISO 45003:2021, iş sağlığı ve güvenliği (İSG) yönetim sisteminin bir parçası olarak psikososyal risklerin yönetimi ve işyerinde refahın teşvik edilmesi konusunda rehberlik sağlar.

Kılavuzun, bir İSG yönetim sisteminin planlanması, uygulanması, gözden geçirilmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesine ilişkin gereksinimleri ve rehberliği içeren ISO 45001 ile birlikte kullanılması amaçlanmıştır. ISO 45001, kuruluşun çalışanların ve faaliyetlerinden etkilenebilecek diğer kişilerin iş sağlığı ve güvenliğinden sorumlu olduğunu vurgular. Bu sorumluluk, onların fiziksel ve psikolojik sağlıklarını geliştirmeyi ve korumayı içerir.

İSG yönetim sisteminin amacı ve amaçlanan sonuçları, bu nedenle, çalışanların işle ilgili yaralanmalarını ve hastalıklarını önlemek ve güvenli ve sağlıklı işyerleri sağlamaktır. Sonuç olarak, psikososyal riskleri yönetmeye yönelik önlemleri içeren etkili önleyici ve koruyucu önlemler olarak tehlikeleri ortadan kaldırması ve İSG risklerini en aza indirmesi organizasyon için kritik öneme sahiptir. Psikososyal tehlikeler, işyerinde sağlık, güvenlik ve esenlik için giderek daha büyük zorluklar olarak kabul edilmektedir.

Psikososyal risk birbirleriyle kombinasyon halinde ortaya çıkabilir ve diğer tehlikeleri etkileyebilir ve onlardan etkilenebilir.

Psikososyal risk, bu tür tehlikelerin bireysel sağlık, güvenlik ve esenliği ile kurumsal performans ve sürdürülebilirlik üzerinde çeşitli türde sonuçlara neden olma potansiyeli ile ilgilidir. Psikososyal risklerin, bir İSG yönetim sistemi aracılığıyla diğer İSG riskleriyle tutarlı bir şekilde yönetilmesi ve kuruluşun daha geniş iş süreçlerine entegre edilmesi önemlidir.

Psikososyal Risklerin Etki ve Sonuçları

Psikososyal riskler, hem psikolojik sağlık ve güvenliği hem de işyerinde sağlık, güvenlik ve esenliği daha geniş bir şekilde etkiler. Psikososyal risklerin, ayrıca kuruluşlara ve topluma ekonomik maliyetleri vardır.

İşçiler için olumsuz sonuçlar, kötü sağlık ve ilişkili koşulları (örn. kardiyovasküler hastalık, kas-iskelet sistemi bozuklukları, diyabet, anksiyete, depresyon, uyku bozuklukları) ve ilişkili kötü sağlık davranışlarını (örn. madde kötüye kullanımı, sağlıksız beslenme) ve ayrıca düşük iş tatmini ve bağlılığı içerebilir. Psikososyal riskleri yönetmek, artan iş tatmini ve artan üretkenlik dahil olmak üzere olumlu sonuçlanır.

İşletmeler için psikososyal risklerin etkisi, işe devamsızlık, işten ayrılma, ürün veya hizmet kalitesinin düşmesi, işe alım ve eğitim, işyeri soruşturmaları ve davalar nedeniyle artan maliyetleri ve ayrıca kurumun itibarının zedelenmesini içerir.

Psikososyal risklerin etkin yönetimi, çalışan katılımının artması, üretkenliğin artması, yenilikçiliğin artması ve kurumun sürdürülebilirliğine katkı sağlar.

N_Human'ın geliştirmiş olduğu İYRS®, Psikolojik sağlık ve güvenlik standartlarını güçlü tutmak isteyen kuruluşlar için iş sağlığı ve güvenliği çerçevesinde psikososyal risklerin değerlendirildiği, yönetildiği ve destek çalışmalarıyla iyileştirme ve sağaltıma katkı sağlanarak iş yapabilme gücünün artırıldığı kapsayıcı bir model sunar.

Referanslar

About Us. ISO. (2021, February 16). Retrieved January 25, 2022, from <https://www.iso.org/about-us.html>

TSE. ISO. (2022, January 25). Retrieved January 25, 2022, from <https://www.iso.org/member/2168.html>

ISO 45001:2018. ISO. (2021, December 3). Retrieved January 25, 2022, from <https://www.iso.org/standard/63787.html>

ISO 45003:2021(en) Occupational health and safety management — Psychological health and safety at work — Guidelines for managing psychosocial risks. ISO. (2021). Retrieved January 25, 2022, from <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:45003:ed-1:v1:en:sec:4>

5 Aşamalı İYRS Modeli. N_Human Danışmanlık. (2021). Retrieved January 25, 2022, from <https://www.nhumandanismanlik.com/is-yasaminda-ruh-sagligi-uygulamalari>

Dağlar, İ., Küçük, N., Tokalılar, T., Candemir, T., & Keskin, K. (2021). PSİKOSOSYAL RİSKLER RAPORU Mevcut Durum Analizi Ve Öneriler.

Psikolojik Sağlık ve Güvenlik zmleri

İletişim

N_HumaN
Adalet Mah. Manas Bulvarı No:39 Folkart
Towers B Kule Kat:31 Bayraklı/İzmir
0232 390 91 97
(0535) 624 90 35
www.nhumandanismanlik.com
info@nhumandanismanlik.com